

Zottijev bankerot. Priznanje "Nar. Lista".

"Narodni List" je priobčil neko pismo, v katerem se priznava, da je bil Zotti že zdavnaj zrel za Sing Sing.

Zottijev glasilo imenuje Zottija "kralja mednarodnih tatov in prevarantov".

KAKO MNENJE IMAJO O ZOTTI
JEVEM BANKEROTU ZVE-
ZINI URADNIKI

Neštivne žrtve Zottijevih špekula-
cij v Ameriki in v stari
domovini.

ODMEVI VARANJA.

Urednik "Narodnega Listu" je bil v ponedeljkovi številki vendar toličko galanten, da je pojasnil natanko, kako je Zotti varal svoje žrtve, koliko tisočev ljudskih denarja je zapravil, in da je že zdavnaj zasluzil prostor v Sing Singu. "Narodni List" je namreč priobčil pismo Mr. Geo. Sladovicha, bivšega naselnškega inšpektorja Zjednjeneh držav, v katerem pismu pozivlja Mr. Sladovicha zvezinoga pravnika v New Yorku, naj takoj nastopi proti prevarantu Zotti, čeprav bankerot sega že na stisoče. Pismo se glasi:

New Orleans, La., June 4th, 1908.
U. S. District Attorney.

New York, N. Y.

Dragi gospod:

Pričeločeno Vam pošiljam affidavit Ivana Dlaka, kakor tudi razne Zottijeve oglase in literaturo, da Vam omogočim nadaljnjo postopanje. V pismu dóbite tudi Zottijevi pismi, v katerem priznava, da je sprejel od Ivana Dlaka \$40.70 in potrdil, da jih je poslal s priblojno pošto v Evropo. Zajedno sem Vam odpšal originalno pismo s prestavo vred od Petra Dlaka v Trogirju, Avstrija, kateremu je baje Zotti poslal denar, kakor on (Zotti) trdi. Peter Dlaka pa trdi v svojem pismu, da ni sprejel nobenega denarja. Pismo je datirano dne 17. aprila, dočim je datirano Zottijevi pismo 13. februarja.

Vse je navadna in priprosta sleparija. 2. Pričeločeno dobite tudi moje dopisovanje z Zottijem glede \$135.00 od Jurja Stojanoviča in drugo. Zotti je sprejel denar, katerga pa ni nikdar poslal na določeni naslov. V Zjednjeneh državah je tisoče tujev, ki so bili prevarani za tisoče in tisoče dollarjev. Opraviti imamo z najbolj prebrisanim mednarodnim sleparjem in podjetnim sleparjem; da ga niso začeli že prej zasledovati, se čudijo vse parabrodne družbe, ki so poznale ves njegov posel, oziroma posel Zottijevih firm. Že zdavnaj bi ga morali poslati v Sing Sing, če bi imel opraviti s pravimi ljudmi. Njegov največji dobrobit in varstvo je bilo dejstvo, da je imel pri svojem bankarstvu opraviti s samimi tuje, Hrvati, Italijani, Bulgari, Rusi, Poljaki in dr. ki so vsi tako nestalni ljudje, daues v New Yorku, jugi v Pensylvaniji ali v Californiji, siromašni delaveci, neveči angleški jezik, ki se ne upajo javno nastopiti, ker se boje pričati ali zasli-

Zottijevi pismi samo v angleškem jeziku, dobro vedo, da njegove žrtve so nezmožne čitati in razumeti; zoper znana prevarantska metoda "Narodnega Listu", da bi premotil ljudi, da ne bi čitali. Vprašamo Stjepka Brozoviča, zakaj ni priobčil pisma v hrvatskem jeziku, da se odpre njegovim čitalcem oči, in zvedo, da je Zotti v resnici "kralj mednarodnih sleparjev in prevarantov", ki je že zdavnaj zasluzil, da pride v Sing Sing med lopeve, tatoe in sleparje.

Štrajk železničarjev v Canadi.

Winnipeg, Canada. 24. avg.

tiru Lethbridge-Alberta, ki je last Ca-

nadian Pacific železnice, so včeraj tri-

te vozovi skočili s tira. Kot vztok te-

nesreče navajajo dejstvo, da vozovi

odkhar se je pričel štrajk še niso bili

pregledani, ter se nahajajo v jaksu-

šlom stanju. Med Swift Current in

Calgary je moralna železnična uprava

postaviti iz službe 150 lokomotiv. Tu-

kajšna tovarne, ki so last železnice,

dočim je 300 najetih policistov. Skabi

prenočujejo v tovornih vozilih, ki so

pričeli za spalnice. Čuva jih močni

oddelek posebnih policistov.

Zottijevi pismi samo v angleškem

jezik, dobro vedo, da njegove žrtve

so nezmožne čitati in razumeti;

zoper znana prevarantska metoda

"Narodnega Listu", da bi premotil

ljudi, da ne bi čitali. Vprašamo

Stjepka Brozoviča, zakaj ni priobčil

pisma v hrvatskem jeziku, da se od-

pre njegovim čitalcem oči, in zvedo,

da je Zotti v resnici "kralj me-

narodnih sleparjev in prevarantov",

ki je že zdavnaj zasluzil, da pride v

Sing Sing med lopeve, tatoe in sle-

parje.

Žrtve avtomobila.

Los Angeles, Cal., 24. avgusta. Na

Wesley in Jefferson St. se je preob-

rljek neki avtomobil, ki je vozil z hitro-

ce 40 milj na uro. Šofer in lastnik

avtomobila sta bila na mestu ubita,

dočim je lastnikova žena in hči zad-

bila precejše poškodba.

Generalni štrajk v New Yorku.

NEWYORŠKI KROJAČI SE PODA-
JO TE DNJI NAJBREŽNA
Š T R A J K.

Okoli 4000 krojačev bode zaštrajkalo,
ker jim delodajalcji nečejo
zviziati p la c e.

UNIJSKA ZBOROVANJA.

V nedeljo se je v Terrace Lyceum
v New Yorku zbral tisoč krojačev
in članov United Brotherhood of Tailors,
kjer se je sklenilo, da se podajo
vsi člani unije in dne na štrajk, če se
ne ugoti njih zahtev. To bode generalni
štrajk vseh newyorških krojačev,
ki posebnu zasedanjem, da reši to točko.

VOLIVNA KAMPANJA.

Hot Springs, Va., 23. avgusta. Predsedniški kandidat republikanske stranke je izjavil danes svoje načrte glede tarifa in colnine. V skrajnem slučaju bode pozvali 61. konгрес k posebnemu zasedanju, če bo treba.

DRUGI TELEDOKTORI.

Drug teden ostavi Taft tuk. Toplje-
in in odide v Middle Bass Island, kjer se bo mudil en teden, nakar od-
potuje v Athens, O., kamor ga je po-
vabil kongresman Grosvenor. Iste dni
bodo v Athens zborovali veterani
mežanske in španske vojne; Taft bo
imel pri enem zborovanju nepolitičen
govor.

Washington, 24. avgusta. Sem je
dospel senator Burrows, da prične z
deli in pripravili glede 61. konгрesa
glede tarifnega vprašanja. Vendar se v Washingtonu ne bode dolgo mu-
dil, ker se poda kmalu v Maine in
Vermont, kjer bode vodili volivno
kampanjo za republikansko stranko
po želji predsednika republikanskega
narodnega odbora Hitchcocka. Voli-
vitve v državi Vermont se vrše že 7.
septembra, in senator Burrows je ob-
ljubil, da bo imel najmanj dva politična
govori.

Washington, 24. avgusta. Sem je
dospel senator Burrows, da prične z
deli in pripravili glede 61. konгрesa
glede tarifnega vprašanja. Vendar se v Washingtonu ne bode dolgo mu-
dil, ker se poda kmalu v Maine in
Vermont, kjer bode vodili volivno
kampanjo za republikansko stranko
po želji predsednika republikanskega
narodnega odbora Hitchcocka. Voli-
vitve v državi Vermont se vrše že 7.
septembra, in senator Burrows je ob-
ljubil, da bo imel najmanj dva politična
govori.

Washington, 24. avgusta. Sem je
dospel senator Burrows, da prične z
deli in pripravili glede 61. konгрesa
glede tarifnega vprašanja. Vendar se v Washingtonu ne bode dolgo mu-
dil, ker se poda kmalu v Maine in
Vermont, kjer bode vodili volivno
kampanjo za republikansko stranko
po želji predsednika republikanskega
narodnega odbora Hitchcocka. Voli-
vitve v državi Vermont se vrše že 7.
septembra, in senator Burrows je ob-
ljubil, da bo imel najmanj dva politična
govori.

Washington, 24. avgusta. Sem je
dospel senator Burrows, da prične z
deli in pripravili glede 61. konгрesa
glede tarifnega vprašanja. Vendar se v Washingtonu ne bode dolgo mu-
dil, ker se poda kmalu v Maine in
Vermont, kjer bode vodili volivno
kampanjo za republikansko stranko
po želji predsednika republikanskega
narodnega odbora Hitchcocka. Voli-
vitve v državi Vermont se vrše že 7.
septembra, in senator Burrows je ob-
ljubil, da bo imel najmanj dva politična
govori.

Washington, 24. avgusta. Sem je
dospel senator Burrows, da prične z
deli in pripravili glede 61. konгрesa
glede tarifnega vprašanja. Vendar se v Washingtonu ne bode dolgo mu-
dil, ker se poda kmalu v Maine in
Vermont, kjer bode vodili volivno
kampanjo za republikansko stranko
po želji predsednika republikanskega
narodnega odbora Hitchcocka. Voli-
vitve v državi Vermont se vrše že 7.
septembra, in senator Burrows je ob-
ljubil, da bo imel najmanj dva politična
govori.

Washington, 24. avgusta. Sem je
dospel senator Burrows, da prične z
deli in pripravili glede 61. konгрesa
glede tarifnega vprašanja. Vendar se v Washingtonu ne bode dolgo mu-
dil, ker se poda kmalu v Maine in
Vermont, kjer bode vodili volivno
kampanjo za republikansko stranko
po želji predsednika republikanskega
narodnega odbora Hitchcocka. Voli-
vitve v državi Vermont se vrše že 7.
septembra, in senator Burrows je ob-
ljubil, da bo imel najmanj dva politična
govori.

Washington, 24. avgusta. Sem je
dospel senator Burrows, da prične z
deli in pripravili glede 61. konгрesa
glede tarifnega vprašanja. Vendar se v Washingtonu ne bode dolgo mu-
dil, ker se poda kmalu v Maine in
Vermont, kjer bode vodili volivno
kampanjo za republikansko stranko
po želji predsednika republikanskega
narodnega odbora Hitchcocka. Voli-
vitve v državi Vermont se vrše že 7.
septembra, in senator Burrows je ob-
ljubil, da bo imel najmanj dva politična
govori.

Washington, 24. avgusta. Sem je
dospel senator Burrows, da prične z
deli in pripravili glede 61. konгрesa
glede tarifnega vprašanja. Vendar se v Washingtonu ne bode dolgo mu-
dil, ker se poda kmalu v Maine in
Vermont, kjer bode vodili volivno
kampanjo za republikansko stranko
po želji predsednika republikanskega
narodnega odbora Hitchcocka. Voli-
vitve v državi Vermont se vrše že 7.
septembra, in senator Burrows je ob-
ljubil, da bo imel najmanj dva politična
govori.

Washington, 24. avgusta. Sem je
dospel senator Burrows, da prične z
deli in pripravili glede 61. konгрesa
glede tarifnega vprašanja. Vendar se v Washingtonu ne bode dolgo mu-
dil, ker se poda kmalu v Maine in
Vermont, kjer bode vodili volivno
kampanjo za republikansko stranko
po želji predsednika republikanskega
narodnega odbora Hitchcocka. Voli-
vitve v državi Vermont se vrše že 7.
septembra, in senator Burrows je ob-
ljubil, da bo imel najmanj dva politična
govori.

Washington, 24. avgusta. Sem je
dospel senator Burrows, da prične z
deli in pripravili glede 61. konгрesa
glede tarifnega vprašanja. Vendar se v Washingtonu ne bode dolgo mu-
dil, ker se poda kmalu v Maine in
Vermont, kjer bode vodili volivno
kampanjo za republikansko stranko
po želji predsednika republikanskega
narodnega odbora Hitchcocka. Voli-
vitve v državi Vermont se vrše že 7.
septembra, in senator Burrows je ob-
ljubil, da bo imel najmanj dva politična
govori.

Washington, 24. avgusta. Sem je
dospel senator Burrows, da prične z
deli in pripravili glede 61. konгрesa
glede tarifnega vprašanja. Vendar se v Washingtonu ne bode dolgo mu-
dil, ker se poda kmalu v Maine in
Vermont, kjer bode vodili volivno
kampanjo za republikansko stranko
po želji predsednika republikanskega
narodnega odbora Hitchcocka. Voli-
vitve v državi Vermont se vrše že 7.
septembra, in senator Burrows je ob-
ljubil, da bo imel najmanj dva politična
govori.

Washington, 24. avgusta. Sem je
dospel senator Burrows, da prične z
deli in pripravili glede 61. konгрesa
glede tarifnega vprašanja. Vendar se v Washingtonu ne bode dolgo mu-
dil, ker se poda kmalu v Maine in
Vermont, kjer bode vodili volivno
kampanjo za republikansko stranko
po želji predsednika republikanskega
narodnega odbora Hitchcocka. Voli-
vitve v državi Vermont se vrše že 7.
septembra, in senator Burrows je ob-
ljubil, da bo imel najmanj dva politična
govori.

Washington, 24. avgusta. Sem je
dospel senator Burrows, da prične z
deli in pripravili glede 61. konгрesa
glede tarifnega vprašanja. Vendar se v Washingtonu ne bode dolgo mu-
dil, ker se poda kmalu v Maine in
Vermont, kjer bode vodili volivno
kampanjo za republikansko stranko
po želji predsednika republikanskega
narodnega odbora Hitchcocka. Voli-
vitve v državi Vermont se vrše že 7.
septembra, in senator Burrows je ob-
ljubil, da bo imel najmanj dva politična
govori.

Washington, 24. avgusta. Sem je
dospel senator Burrows, da prične z
deli in pripravili glede 61. konгрesa
glede tarifnega vprašanja. Vendar se v Washingtonu ne bode dolgo mu-
dil, ker se poda kmalu v Maine in
Vermont, kjer bode vodili volivno
kampanjo za

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
VICTOR VALJAVEC, Secretary.
LOUIS BENEDEK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
address of above officers: 109 Greenwich
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Ze isto velja list za Ameriko in
Canado \$3.00
" pol leta 1.50
" isto za mesto New York 4.00
" pol leta za mesto New York 2.00
" Evropa za vse leta 4.50
" " pol leta 2.50
" " estri leta 1.75
V Evropo posiljamo skupno tri številke.
"GLAS NARODA" izhaja vsak dan in
vsemelj nečelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osobnosti se ne
natisnejo.

Denar naj se blagovoli posiljati po
Money Order.

Pri spremembah kraja naročnikov
prosim, da se nam tudi prejšnje
bivališče naznam, da hitreje naj-
temo naslovnika.

Dopisom in posiljatvam naredite naslov:

"GLAS NARODA"
109 Greenwich Street, New York City.
Telefon: 1279 Reciter.

Spanje.

Kočljivi položaj, v katerem se na-
haja človek četrtno ali tretjino svo-
jega življenja — spanje, je že od
nekaj močno zanimal ne samo ljud-
sko fantazijo, temveč tudi razne
zdravničke veščake, ki so že od nekaj
proučevali pomen in važnost spanja
glede človeškega zdravja.

Znanost se je že nekdaj pečala
s problemom spanja, ki zaznajo-
močnega svetnega gospoda v mrtvi
položaj, ali ga takoreč spremeni-
v odsotno svetovno bitje. Že od pam-
tiveka je praktična medicina sma-
trala spanje kot usnjiboljšo sredstvo
v mnogih boleznih. Številno teorij in
dokazovanja je že pronašel zdravni-
ski duh, kako je pravzaprav nastalo
spanje, vendar do danes se ni vzdrl-
žala še niti jedna teorija in vsaka
dokazovanja so bila opovržena. Tudi
naj novejša hipoteza, da se v člove-
škem truplu naberejo čez dan utra-
jevalni strupi, ki človeka končno
zazibljivo v spanje, do danes še ni
prodrla ter dokazala, da je v resnici
tako.

Nekak površen opis očitnih dej-
stev je, da se možnani, ki so po delu
utrujeni, odpočijejo in znova okre-
pijo v spanju. Človek ne zaspi samo
kadar je truden, temveč pogosto tu-
di pri popolnem miru in v temini;
zato je noč najbolj pripravljeni čas za
spanje, ko pogrešava le malo in zvok.
Kake direktné prehodnike pa ima
spanee, to je pa, kakor smo že rekli,
še do danes tajnost. Pač pa je zna-
nost, da natančno dogna na zadri-
nu nekaterih važnih telesnih funk-
cijonarjev v času spanja. Dihanje po-
staja mireno in proučanje krvi po-
časnejše. Zivej delujejo lagodneje in
manj dovršeno. Vse živčevje je ne-
kako otrpljeno, telo in duh počivata.
In ta mir je potreben predpogoj za
človeka, da lahko zadosti zahtevam,
ki se stavijo nanj tekom dneva.

Najbolj zanimivo in največje važ-
nosti je čas spanja, oziroma trajanje
spanja, ki se natančno ravna po sta-
rostni človeški dobi. Novorojenec
spi, ako izvzamemo čas, ko pije mle-
ko, skoraj neprehnom. O tem dej-
stvu si je že več zdravniških vešča-
kov zastonj belilo glavo. Zdravniški
niso dobili nobenega vzroka za tako
dolgo spanje in ni jem šlo v glavo,
zakaj je mladi človek, ki je pri-
šel še le na svet, tako zelo utrujen,
da bi nepravilno spal.

Omenili smo, da povzročuje spa-
nec razven litirjenosti tudi pomanj-
kljaj zunanjih nagonov ali mikavno-
stij. Neki priznani zdravnik je pred
leti poročal o enakem slučaju. Neki
bolnik, ki je zgubil občutnost kože,
ki je bil slep na eno oko in gluhan
na drugi, je vedno takoj zaspal, ko
so mu zakrili zdravo oko ali pa za-
člali drugo oko. Torej povzroča-
dol, miren spanec tudi pomanjkljivo
razvitje čutnih organov in ne-
zmnožnost večji del občutkov v spomi-
nu obdržati, kar je posebno dejstvo
pri mladoletnih otrokih. Šele v tre-
tjem ali četrtjem mesecu se otrok
prebudi takoreč iz svojega dušev-
nega in telesnega spanja. Toda še
do konca prvega življenskega leta spi
otrok 11 ali 12 po noči in preceji tudi
po dnevnu — najboljše po kosilu ka-
ke dve ali tri ure, kar posebno pri-
poročamo materam, ki imajo mlado-
letne otroke. Popoldanski spanec bi
moral biti redna navada otroka do
dovršenega desetega, dvanajstega
leta.

Cim bolj pa prihaja otrok v leta,
tem bolj se skriva doba spanja. Pri
desetih letih rabi otrok deseturno
spanje, pri dvanajstih zadostuje de-
vet ur, pri šestnajstih pa je dovolj
osem ur počitka. Manj kot 8 ali
se je odmaknil od okna.

kočljivi položaj, v katerem se na-
haja človek četrtno ali tretjino svo-
jega življenja — spanje, je že od
nekaj močno zanimal ne samo ljud-
sko fantazijo, temveč tudi razne
zdravničke veščake, ki so že od nekaj
proučevali pomen in važnost spanja
glede človeškega zdravja.

Znanost se je že nekdaj pečala
s problemom spanja, ki zaznajo-
močnega svetnega gospoda v mrtvi
položaj, ali ga takoreč spremeni-
v odsotno svetovno bitje. Že od pam-
tiveka je praktična medicina sma-
trala spanje kot usnjiboljšo sredstvo
v mnogih boleznih. Številno teorij in
dokazovanja je že pronašel zdravni-
ski duh, kako je pravzaprav nastalo
spanje, vendar do danes se ni vzdrl-
žala še niti jedna teorija in vsaka
dokazovanja so bila opovržena. Tudi
naj novejša hipoteza, da se v člove-
škem truplu naberejo čez dan utra-
jevalni strupi, ki človeka končno
zazibljivo v spanje, do danes še ni
prodrla ter dokazala, da je v resnici
tako.

Nekak površen opis očitnih dej-
stev je, da se možnani, ki so po delu
utrujeni, odpočijejo in znova okre-
pijo v spanju. Človek ne zaspi samo
kadar je truden, temveč pogosto tu-
di pri popolnem miru in v temini;
zato je noč najbolj pripravljeni čas za
spanje, ko pogrešava le malo in zvok.

Kake direktné prehodnike pa ima
spanee, to je pa, kakor smo že rekli,
še do danes tajnost. Pač pa je zna-
nost, da natančno dogna na zadri-
nu nekaterih važnih telesnih funk-
cijonarjev v času spanja. Dihanje po-
staja mireno in proučanje krvi po-
časnejše. Zivej delujejo lagodneje in
manj dovršeno. Vse živčevje je ne-
kako otrpljeno, telo in duh počivata.

In ta mir je potreben predpogoj za
človeka, da lahko zadosti zahtevam,
ki se stavijo nanj tekom dneva.

Najbolj zanimivo in največje važ-
nosti je čas spanja, oziroma trajanje
spanja, ki se natančno ravna po sta-
rostni človeški dobi. Novorojenec
spi, ako izvzamemo čas, ko pije mle-
ko, skoraj neprehnom. O tem dej-
stvu si je že več zdravniških vešča-
kov zastonj belilo glavo. Zdravniški
niso dobili nobenega vzroka za tako
dolgo spanje in ni jem šlo v glavo,

zakaj je mladi človek, ki je pri-
šel še le na svet, tako zelo utrujen,
da bi nepravilno spal.

Omenili smo, da povzročuje spa-
nec razven litirjenosti tudi pomanj-
kljaj zunanjih nagonov ali mikavno-
stij. Neki priznani zdravnik je pred
leti poročal o enakem slučaju. Neki
bolnik, ki je zgubil občutnost kože,
ki je bil slep na eno oko in gluhan
na drugi, je vedno takoj zaspal, ko
so mu zakrili zdravo oko ali pa za-
člali drugo oko. Torej povzroča-
dol, miren spanec tudi pomanjkljivo
razvitje čutnih organov in ne-
zmnožnost večji del občutkov v spomi-
nu obdržati, kar je posebno dejstvo
pri mladoletnih otrokih. Šele v tre-
tjem ali četrtjem mesecu se otrok
prebudi takoreč iz svojega dušev-
nega in telesnega spanja. Toda še
do konca prvega življenskega leta spi
otrok 11 ali 12 po noči in preceji tudi
po dnevnu — najboljše po kosilu ka-
ke dve ali tri ure, kar posebno pri-
poročamo materam, ki imajo mlado-
letne otroke. Popoldanski spanec bi
moral biti redna navada otroka do
dovršenega desetega, dvanajstega
leta.

Cim bolj pa prihaja otrok v leta,
tem bolj se skriva doba spanja. Pri
desetih letih rabi otrok deseturno
spanje, pri dvanajstih zadostuje de-
vet ur, pri šestnajstih pa je dovolj
osem ur počitka. Manj kot 8 ali
se je odmaknil od okna.

Defravdant Zotti in hrvatsko časopisje v Evropi.

(Konec.)

vsaj 7 ur ne bi smel tudi održeni
pogrešati nočnega počitka, če so mu
količk mar njegovi žive. Seveda
se marsikom posreči po dolgih va-
jah in času, da skrajš tudi to dobo
počitka brez škode zdravju, kar je
znamo na primer o Napoleunu, da
mu je popolnoma zadostoval spanec
štiri ali pet ur. Toda taki ljudje za-
snijo tako trdo, da jih je zelo težko
zobuditi. Napoleona so moralni s silo
dvigniti s postelje, kadar je spal več
dnij zaporedoma samo po tri ure na
noč. Dognano je pa, da prekratko
spanje slabči človeški sestav in pola-
goma uničuje živec. Telo važno je
tudi dejstvo, da se spanje ne sme
pretrgati. Dyakratno spanje po dne-
vu za dobo štirih ur ni tako zdravo,
kot nepretrgano spanje osmih ur.

Drugo veločno vprašanje je čas,
kaj se odnaja v počitku. Mi ljudje
smo v najglobokijem pomenu besed-
očetni solnce. Veselje do dela in
zmožnost ima svoj vpliv od dnevnega
svetlobe. Ko solnce vzide, dobi tu-
di človek veselje do dela, ko pa zve-
čer zaide, pa oslabijo neprestoljno
nauči in zginje vse veselje do na-
daljnega utrujanja. Torej je brez
nadzora premisljevanja najboljše
vstajamo s solnčnim vzhodom in
počemo svoje ležišče, ko solnce tone
na zapad, ali ko napoči tema. Da
nas naša kultura — posebno mestna
— sili, da se moremo držati tega
pravila, je preeč škodljivo za naš
zdravstveni položaj. Zgodno vstajanje
in zgodnji počitki odgovarja najbolj-
šemu odnosu do solnca. Posebno
bi morali to vpoštovati pri otrokih.
Med več uro zvečer in sedmo uro
zjutraj bi morali otroci vedno poči-
vati. Vedno je bolje, da se gre prej
k počitku in se zjutraj prej vstanje.
Saj pravi tudi naš slovenski prego-
vor: Kdor rano vstaja, temu kruha
ostaja, ali pa: Rana ura — zlata
ur!

Predpis brez podpisa in osobnosti se ne
natisnejo.

Denar naj se blagovoli posiljati po
Money Order.

Pri spremembah kraja naročnikov
prosim, da se nam tudi prejšnje
bivališče naznam, da hitreje naj-
temo naslovnika.

Dopisom in posiljatvam naredite naslov:

"GLAS NARODA"
109 Greenwich Street, New York City.
Telefon: 1279 Reciter.

Spanje.

—

Kočljivi položaj, v katerem se na-
haja človek četrtno ali tretjino svo-
jega življenja — spanje, je že od
nekaj močno zanimal ne samo ljud-
sko fantazijo, temveč tudi razne
zdravničke veščake, ki so že od nekaj
proučevali pomen in važnost spanja
glede človeškega zdravja.

Znanost se je že nekdaj pečala
s problemom spanja, ki zaznajo-
močnega svetnega gospoda v mrtvi
položaj, ali ga takoreč spremeni-
v odsotno svetovno bitje. Že od pam-
tiveka je praktična medicina sma-
trala spanje kot usnjiboljšo sredstvo
v mnogih boleznih. Številno teorij in
dokazovanja je že pronašel zdravni-
ski duh, kako je pravzaprav nastalo
spanje, vendar do danes se ni vzdrl-
žala še niti jedna teorija in vsaka
dokazovanja so bila opovržena. Tudi
naj novejša hipoteza, da se v člove-
škem truplu naberejo čez dan utra-
jevalni strupi, ki človeka končno
zazibljivo v spanje, do danes še ni
prodrla ter dokazala, da je v resnici
tako.

Nekak površen opis očitnih dej-
stev je, da se možnani, ki so po delu
utrujeni, odpočijejo in znova okre-
pijo v spanju. Človek ne zaspi samo
kadar je truden, temveč pogosto tu-
di pri popolnem miru in v temini;
zato je noč najbolj pripravljeni čas za
spanje, ko pogrešava le malo in zvok.

Kake direktné prehodnike pa ima
spanee, to je pa, kakor smo že rekli,
še do danes tajnost. Pač pa je zna-
nost, da natančno dogna na zadri-
nu nekaterih važnih telesnih funk-
cijonarjev v času spanja. Dihanje po-
staja mireno in proučanje krvi po-
časnejše. Zivej delujejo lagodneje in
manj dovršeno. Vse živčevje je ne-
kako otrpljeno, telo in duh počivata.

In ta mir je potreben predpogoj za
človeka, da lahko zadosti zahtevam,
ki se stavijo nanj tekom dneva.

Najbolj zanimivo in največje važ-
nosti je čas spanja, oziroma trajanje
spanja, ki se natančno ravna po sta-
rostni človeški dobi. Novorojenec
spi, ako izvzamemo čas, ko pije mle-
ko, skoraj neprehnom. O tem dej-
stvu si je že več zdravniških vešča-
kov zastonj belilo glavo. Zdravniški
niso dobili nobenega vzroka za tako
dolgo spanje in ni jem šlo v glavo,

zakaj je mladi človek, ki je pri-
šel še le na svet, tako zelo utrujen,
da bi nepravilno spal.

Omenili smo, da povzročuje spa-
nec razven litirjenosti tudi pomanj-
kljaj zunanjih nagonov ali mikavno-
stij. Neki priznani zdravnik je pred
leti poročal o enakem slučaju. Neki
bolnik, ki je zgubil občutnost kože,
ki je bil slep na eno oko in gluhan
na drugi, je vedno takoj zaspal, ko
so mu zakrili zdravo oko ali pa za-
člali drugo oko. Torej povzroča-
dol, miren spanec tudi pomanjkljivo
razvitje čutnih organov in ne-
zmnožnost večji del občutkov v spomi-
nu obdržati, kar je posebno dejstvo
pri mladoletnih otrokih. Šele v tre-
tjem ali četrtjem mesecu se otrok
prebudi takoreč iz svojega dušev-
nega in telesnega spanja. Toda še
do konca prvega življenskega leta spi
otrok 11 ali 12 po noči in preceji tudi
po dnevnu — najboljše po kosilu ka-
ke dve ali tri ure, kar posebno pri-
poročamo materam, ki imajo mlado-
letne otroke. Popoldanski spanec bi
moral biti redna navada otroka do
dovršenega desetega, dvanajstega
leta.

Cim bolj pa prihaja otrok v leta,
tem bolj se skriva doba spanja. Pri
desetih letih rabi otrok deseturno
spanje, pri dvanajstih zadostuje de-
vet ur, pri šestnajstih pa je dovolj
osem ur počitka. Manj kot 8 ali
se je odmaknil od okna.

Najkrajši edgovor.

Ko je bil general Grant izbran za
predsednika Amerike, je potoval po
državi in priselj tudi na guvernerju
Buršidu v Providenci. Njemu na-
čas so priredili seren

Katol. Jednota.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: FRAN MEDOŠ, 4832 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
Podpredsednik: JAKOB ZABUKOVEC. (Radi bolezni na dopustu v Evropi.)

Glavni tajnik: JURIJ L. BROŽIČ, P. O. Box 424, Ely, Minn.
Pomočni tajnik: MAKS KERŽIŠNIK, L. Box 382, Rock Springs, Wyo.
Biagajnik: IVAN GOVŽE, P. O. Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

IVAN GERM, predsednik nadzornega odbora, P. O. Box 57, Brad. doč. Pa.

ALOJZIJ VIRANT, II. nadzornik, Cor. 10th Avenue & Globe Street, South Lorain, Ohio.

IVAN PRIMOŽIČ, III. nadzornik, P. O. Box 641, Eveleth, Minn.

POROTNI ODBOR:

MICHAEL KLOBUČAR, predsednik, porotnega odbora, 115 7th Street, Calumet, Mich.

IVAN KERŽIŠNIK, II. porotnik, P. O. Box 138, Burdine, Pa.

IVAN N. GOSAR, III. porotnik, 5312 Butler St., Pittsburgh, Pa.

Vrhovni zdravnik: Dr. MARTIN J. IVEC, 711 North Chicago Street, Joliet, Ill.

Krajevna društva naj blagovolijo pošiljati vse dopise, premembe udov in druge listine na glavnega tajnika: GEORGE L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn., po svojem tajniku in nobenem drugem.

Denarne pošiljalke naj pošiljajo krajevna društva na blagajnika: JOHN GOUŽE, P. O. Box 105, Ely, Minn., po svojem zastopniku in nobenem drugem. Zastopniki krajevnih društev naj pošljajo duplikat vsake pošiljalke tudi na glavnega tajnika Jednote.

Vse pritožbe od strani krajevnih društev Jednote ali posameznikov naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora: MICHAEL KLOBUČAR, 115 7th St., Calumet, Mich. Pridejani morajo biti natančni podatki vsake pritožbe.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

Drobnosti.

KRANJSKE NOVICE

Umrli so v Ljubljani: Franja Košane, zasebica, 57 let, Radeckega cesta 11. — Gašper Dernovšek, gošča, 80 let. — Helena Košmerl, gošča, 70 let.

Samomor učitelja Viranta. Ustrelil se je v Doljenem Logatcu bivši učitelj Vilko Virant v noči dne 9. avgusta. Krog ene ure je prišel domov, nakar se je odpravil spav, kmalu na to pa si je zadal smrten strel v levo senco. Bil je takoj mrtvev.

Nesreča pri zgradi mostu v Kraju. Dne 8. avgusta popoldne je padel neki delavec iz juž. Tirolske z višine dveh metrov ter zadel z glavo ob kisom s tako močjo, da je nezavesten oblesal. Par ur na to je izdihnil, ne da bi se še kaj zavedal. — Isti dan si je neki tesar odsekal tri prste na levi roki.

Kranjska vina v jubilejni razstavi v Pragi je kako dopadejo, zlasti vinski "zeleni" iz državne kleti na Rudolfovem. To utegne imeti zelo dober učinek na razvoj kupčije z našimi vini na Češkem. Opaziramo pa že sedaj naše vinogradnike, da mora biti priznajeno po novem načinu, to je brez najmanjšega kipenja na trofinah.

Prevelik za vojake: Znani borilec Antonič je bil letos na naboru. Naborna komisija ga je odkilonila, ker je previšok in preširok. Morali bi mu napraviti posebno obleko, večje orožje, širšo in daljšo posteljo in dajati večje porejce.

Nesrečni padec. 50letni posestnik Andrej Skvarča iz Zakriža v cerkljanskem županstvu se je peljal po državni cesti na svojem vozlu, padel pri tem in voza in se ranil na kopici kamenja tako v desno stegno, da ni mogel vstati in da sta ga komaj dva popotnika spravila na voz ter ga odpeljala domov. Ker so bile poškodbe vedno slabše, so ga pripeljali v goriško bolnišnico usmiljenih bratov, kjer so dognali, da je desno stegno zmekšano in da ima bolnik tudi preečnih poškodb na glavi.

Silni nalinji — ogromna škoda na polju. Iz Repentabra pišejo: Že nekaj dni sem že vladala grozna vročina in po polju se je zapažalo sledi suše; če bi ne prišel dež v kratkem, bi še one poljske pridelke, ki so ostali po toči, suši in kobilicah, sedanja suša populoma uničila. Dne 7. avgusta okoli 9. ure zjutraj se je vili ploha s tako močjo, da ni bil človek varen niti pod svojo streho. Bliskalo in gromelo je s tako silo, da se je vse treslo. — Voda je poplavila v kratkom vse dolje. Poti so razrušeni. Na novo nasajeni vinogradni leže uničeni, in najlepše njive in travniksi so pod vodo. Poljski pridelki, kakor turščice, fišol in ajda so strti, krompir je zasut z grusčem, ki ga je voda nanosal. Močno zidan zide je voda razrušila v jih odnesla, tako, da leži kamenje in stene, tudi do 200 kg težke, po njivah. V Vogljah

je udarila na Prosek na več kraji. Posebna v hiši gosp. Madine Lukšič, kjer se je nahajal tudi tam staniščo šolski nadzornik Neckerman, ki je postal kakor omamljhen. Tako tudi v več drugih hišah. Streha je razklala tudi mnogo brzozavnih drogov od Proseka do sv. Križa. Brzozlavak je imel pri sv. Križu zamudo, ker mu je grušč zaprl pot. Po nalinji so ostale doline polje vode. V vasi Gabrovec bližnji Prosek, sta dva pastirja, ki sta bila šla gledati nalinji, zaredila v vodo, a ker sta mislila, da je globočina povsod enaka, zabrala v nižjo jamo in sta utonila. Splošna škoda, ki jo trpe kmetje, je velika. Ploha je povzročila veliko škodo po vsem obronku iz sv. Križa do Miramarja. Zlasti veliko škodo je trpel dvorec g. Basilio, kjer je hudo napolnil stril zid in izruval drevesa. V dvoren Mironijevem se je razsul zid. Ravno tako je tudi trpel veliko škodo hotel Grignano. V Miramarškem parku pa je voda povzročila škodo za čez desetisoč krov. V Miramar se more priti samo z ladijo. Opustošenje v parku ni mogoče opisati.

O morilcu *Foedtranspergu* pišejo tržaški listi, da je bil prosto sodeloval zrazbeni. Vstal je prej nego navadno ter vprašal, kateri dan da je. Ko se mu je odgovorilo da je sobota, je rekel: Ah, sobota! in se zamislil. Zdi se, kakor da ga je zapekla vest ob misli na soboto pred 14 dnevi, ko je bil izvršen zločin v Rojanu. — V petek se je imel kopati. Ker ga pa niso pustili samega, je kopal odmornil. Zahteval je, eître in pa gosli, a preiskovalni sodnik je to zahteval odklonil, češ, da zapori ni zabavitev.

Nevarna igrača. Silvester Flego, 14 let starci učencev v Škedru pri Trstu, se je 8. avgusta popoldne igral z lovsko puško, ki se je sprožil in mu odtrgala vse prste leve roke. Prejel so ga v bolnišnico.

Zdravnik ponosereč. Zobozdravnik dr. Hermann Hoffer v Trstu je grel na Špiritorovi luži steklenico z neko strupeno snovjo, kar Špiritorova luž eksplodira in mu začne obleklo. Kljuc je na pomoč in domaćini so ozreni pogasili. Nevarno operečenega zdravnika so prepeljali v bolnišnico.

Strajk slikevje in dekoraterjev se vrši v Trstu. Pred duevi zvečer je Štrajkovski odbor naznani delodajalcem, da so bili ponajni poboljšani odbiti kakor nezadostni. Zastopnik delodajalcev je poudal, da ni pooblaščen k nadaljnemu pogajjanju, ter da se kmalu sklice posvetovanje delodajalcev v svrhu pretresovanja zahtevali vseh poboljšank.

Ogenj v Sežani. Dne 11. avgusta zjutraj ob 4. uri in pol je začelo gorjeti na glavni cesti v poslopju sedlarja Čuka. Zgorelo je mnogo lesa in slame. Škede je bilo 2000 kron. Gasili so domači ognjegasci, a pomagali so tudi vojaki. Bila je velika nevarnost, ker je Sežana brez vode. Za vso vas je sedal le en vodnjak, z katerega dobi vsaka državnina le po dva ščaka na dan. Vendari bi moral vojakom, Box 227. Vsi v Coneaugh, Pa.

Z brataskim pozdravom

Ivan Potokar, I. tajnik.
(22-25-8)

NAZNANILO.

Društvo sv. Alojzija št. 36 J. S. K. Jednote v Coneaugh, Pa., naznania svojim članom, da je bila naša redina seji dne 19. julija, pri kateri je bil izvoljen nov odbor za eno leto, in sicer: Fran Dremelj, predsednikom, Box 160; Ivan Potokar, I. tajnikom, Box 16; Fran Šega, blagajnikom, Box 19; Josip Dremelj, zastopnikom, Box 227. Vsi v Coneaugh, Pa.

Z brataskim pozdravom

Ivan Potokar, I. tajnik.
(22-25-8) P. O. Box 16.

NAZNANILO.

Društvo sv. Alojzija št. 36 J. S. K. Jednote v Coneaugh, Pa., naznania svojim članom, da je bila naša redina seji dne 19. julija, pri kateri je bil izvoljen nov odbor za eno leto, in sicer: Fran Dremelj, predsednikom, Box 160; Ivan Potokar, I. tajnikom, Box 16; Fran Šega, blagajnikom, Box 19; Josip Dremelj, zastopnikom, Box 227. Vsi v Coneaugh, Pa.

Z brataskim pozdravom

Ivan Potokar, I. tajnik.
(22-25-8) P. O. Box 16.

NAZNANILO.

Društvo sv. Alojzija št. 36 J. S. K. Jednote v Coneaugh, Pa., naznania svojim članom, da je bila naša redina seji dne 19. julija, pri kateri je bil izvoljen nov odbor za eno leto, in sicer: Fran Dremelj, predsednikom, Box 160; Ivan Potokar, I. tajnikom, Box 16; Fran Šega, blagajnikom, Box 19; Josip Dremelj, zastopnikom, Box 227. Vsi v Coneaugh, Pa.

Z brataskim pozdravom

Ivan Potokar, I. tajnik.
(22-25-8) P. O. Box 16.

NAZNANILO.

Društvo sv. Alojzija št. 36 J. S. K. Jednote v Coneaugh, Pa., naznania svojim članom, da je bila naša redina seji dne 19. julija, pri kateri je bil izvoljen nov odbor za eno leto, in sicer: Fran Dremelj, predsednikom, Box 160; Ivan Potokar, I. tajnikom, Box 16; Fran Šega, blagajnikom, Box 19; Josip Dremelj, zastopnikom, Box 227. Vsi v Coneaugh, Pa.

Z brataskim pozdravom

Ivan Potokar, I. tajnik.
(22-25-8) P. O. Box 16.

NAZNANILO.

Društvo sv. Alojzija št. 36 J. S. K. Jednote v Coneaugh, Pa., naznania svojim članom, da je bila naša redina seji dne 19. julija, pri kateri je bil izvoljen nov odbor za eno leto, in sicer: Fran Dremelj, predsednikom, Box 160; Ivan Potokar, I. tajnikom, Box 16; Fran Šega, blagajnikom, Box 19; Josip Dremelj, zastopnikom, Box 227. Vsi v Coneaugh, Pa.

Z brataskim pozdravom

Ivan Potokar, I. tajnik.
(22-25-8) P. O. Box 16.

NAZNANILO.

Društvo sv. Alojzija št. 36 J. S. K. Jednote v Coneaugh, Pa., naznania svojim članom, da je bila naša redina seji dne 19. julija, pri kateri je bil izvoljen nov odbor za eno leto, in sicer: Fran Dremelj, predsednikom, Box 160; Ivan Potokar, I. tajnikom, Box 16; Fran Šega, blagajnikom, Box 19; Josip Dremelj, zastopnikom, Box 227. Vsi v Coneaugh, Pa.

Z brataskim pozdravom

Ivan Potokar, I. tajnik.
(22-25-8) P. O. Box 16.

NAZNANILO.

Društvo sv. Alojzija št. 36 J. S. K. Jednote v Coneaugh, Pa., naznania svojim članom, da je bila naša redina seji dne 19. julija, pri kateri je bil izvoljen nov odbor za eno leto, in sicer: Fran Dremelj, predsednikom, Box 160; Ivan Potokar, I. tajnikom, Box 16; Fran Šega, blagajnikom, Box 19; Josip Dremelj, zastopnikom, Box 227. Vsi v Coneaugh, Pa.

Z brataskim pozdravom

Ivan Potokar, I. tajnik.
(22-25-8) P. O. Box 16.

NAZNANILO.

Društvo sv. Alojzija št. 36 J. S. K. Jednote v Coneaugh, Pa., naznania svojim članom, da je bila naša redina seji dne 19. julija, pri kateri je bil izvoljen nov odbor za eno leto, in sicer: Fran Dremelj, predsednikom, Box 160; Ivan Potokar, I. tajnikom, Box 16; Fran Šega, blagajnikom, Box 19; Josip Dremelj, zastopnikom, Box 227. Vsi v Coneaugh, Pa.

Z brataskim pozdravom

Ivan Potokar, I. tajnik.
(22-25-8) P. O. Box 16.

NAZNANILO.

Društvo sv. Alojzija št. 36 J. S. K. Jednote v Coneaugh, Pa., naznania svojim članom, da je bila naša redina seji dne 19. julija, pri kateri je bil izvoljen nov odbor za eno leto, in sicer: Fran Dremelj, predsednikom, Box 160; Ivan Potokar, I. tajnikom, Box 16; Fran Šega, blagajnikom, Box 19; Josip Dremelj, zastopnikom, Box 227. Vsi v Coneaugh, Pa.

Z brataskim pozdravom

Ivan Potokar, I. tajnik.
(22-25-8) P. O. Box 16.

NAZNANILO.

Društvo sv. Alojzija št. 36 J. S. K. Jednote v Coneaugh, Pa., naznania svojim članom, da je bila naša redina seji dne 19. julija, pri kateri je bil izvoljen nov odbor za eno leto, in sicer: Fran Dremelj, predsednikom, Box 160; Ivan Potokar, I. tajnikom, Box 16; Fran Šega, blagajnikom, Box 19; Josip Dremelj, zastopnikom, Box 227. Vsi v Coneaugh, Pa.

Z brataskim pozdravom

Ivan Potokar, I. tajnik.
(22-25-8) P. O. Box 16.

POZDRAV.

Pri odhodu v staro domovino pozdravljava vse rojake in rojakinje ſiro Amerike, posebno najine sorodnike v Claridge in Allegheny, Pa., ter jim vsem skupaj želiva veliko uspeha. — Anton in Jerica Lockar.

Na obalah Atlantika pozdravljam še enkrat vse prijatelje in znance po Ameriki, posebno pa Fran Jakliča in njegovem soprog, kakor tudi društvene društva sv. Janeza Krstnika v Biwabik, Minn. Živili!

New York, N. Y.

Matija Nik.

Pri odhodu v staro domovino pozdravljam vse prijatelje ſiro Amerike, posebno mojega očeta in brata, ki stanujejo v Bessemere. Vsem skupaj kličem: Ostanite zdravi!

New York, N. Y.

Martin Šerjak.

DAROVNI

Za nesrečne pogorec na Bledu so darovali:

Marija Besenčar, Cleveland, Ohio, \$2.00.

Ivan Govže, Ely, Minn., \$2.00.

Dosedaj skupaj nabранo po "Glas Naroda" \$116.15.

Iskrena hvala vsem darovalcem in njihovim ostalim!

Uredništvo "Glas Naroda".

Martins Šerjak.

COSTA RICA

Za vse Vam iskreno zahvalim za Vašo dobro poslani list.

Uverjen, da ste mi dobri poslanci.

Uverjen, da ste mi dobri poslanci.

Zato

V padišahovej senci.

Spisal Karol May; za "Glas Naroda" priredil L. P.

DRUGA KNJIGA.

PO DIVJEM KURDISTANU.

(Nadalevanje.)

"Gospod, grozovit si kot tiger!"
"In tebo bo tvoja skopost umorila!"
Zo je v tugo prične makredš znova števi.
"Tu, vzem!" reče konečno in globoko vdihne.
Muteselim zopet presteje in vtakne denar k sebi.

"Vsa dobro!" reče. "Hvali preroka, ki je omečil twoje srečo, ker sicer bi že več zahteval!"

"Torej sem sedaj prost!" reče makredš in spravilja ostali denar.

Muteselim ga začudenoma pogleda.

"Prost? Da, toda šele tedaj, ko boš plačal!"

"Kaj nimam že denar v žepu?"

"Da, meni si plačal, toda Selim-ag je nis!"

"Alah il Alah!" zaklječ jeznojetnik. "Saj si vendar zahteval samo pettisoč pijastrov!"

"Alah je potenmil tvoj razum. Zakaj nisi vprašal, čegavil je teh pettisoč pijastrov? Moji so; tudi aga mora dobiti svoj delez."

"Koliko?"

"Kolikor si meni plačal!"

"Gospod, sam satan govoril iz tebe!"

"Plačaj, in molčal bo!"

"Jaz ne plačam!"

"Torej se vrneš v zapor!"

"Ah, Mohamed in vi kalif, vi ste slišali njegovo prisego! Satan ga je obsedel, ki ga bo zadaval!"

"Čuj, makredš, svetilnici primanjkuje olja. Hočeš plačati?"

"Agi dam tisoč!"

"Pettisoč! Ne mešetari, sicer zahtevam še več!"

"Toliko denarja nimam!"

"Imaš ga. Videl sem ga v tvoji nabasani mošnji."

"Torej dan — —"

"Ali naj zahtevam šeststoč?"

"Ti si tiran, da hudiš si!"

"Makredš, gotova sva!"

Muteselim se počasi dvigne.

"Stoj!" zaklječ jezni. "Plačati hočem!"

Svoboda mu je bila torej vendar dražja kot denar. Znova prične števi denar, dočim se muteselim vsede. Res naštete makredš še pettisoč pijastrov. (Dvesto dolarjev.)

"Tu je denar," reče, "in Alah naj prekolne onega, ki ga vzame!"

"Imaš prav makredš," reče muteselim, njegov prejšnji zaveznik in se dajni nasprotnik mirno. "Toda aga ne vzame tega denarja."

"Zakaj ne?"

"Ker je samo pettisoč v papirju. Pozabil si priložiti še dvatisoč."

Makredš se okrene, kot bi hotel skočiti na poveljnika vendar se premisli.

"Samo tri papirje še imam!"

"Torej te zaprem v luknjo. Morebiti se tedaj premisliš, da imaš še več denarja. Pojd!"

Makredš naredi obraz, kot bi hotel početi, potem pa poseže v žep in potegne ven mošnjo, ktero tako drži, da je sam videl njeno vsebino.

"Torej poskusim, če spravim toliko skupaj. Tvoje srečo je iz kamna, in tvoja duša se je spremenila v skalo. Le nekaj srebrnikov in zlatnikov še imam."

Pred muteselima položi ostalo tri papirje, nakar začne štetni zlatnike.

"Tu! Sedaj sem siromak; še štirideset pijastrov imam, da ne umrjem gladu!"

Skoro sem moža obžaloval; toda že prej sem vedel, da bo moral izročiti vse do zadnjega centa. Pogled na denar je muteselima popolnoma strznil. Tudi agi se ni več pozna pisanost. Slednji hoče odšteti denar spraviti v svoj žep.

"Stoj!" reče poveljnik. "Začasno jaz spravim ta denar."

"Torej končno sem prost!" vzdihne makredš.

Poveljnik pa začudenoma strese z glavo.

"Prost? Ali si že plačal?"

"Kaj si ponorel. Saj si že vendar spravil ves denar!"

"Svojega in za Selim-agom. Toda emir še ni ničesar dobil!"

"Kaj njega briga denar?"

"Kdo pravi to? On je tukaj, goraj mora biti plačan!"

"Toda on mi nima ničesar zapovedovat!"

"Ali te ni on dal prijeti? Mrzliča te je prijela, makredš, sicer bi sposnal, da mora emir še več dobiti, kot jaz in Selim-ag!"

"On ne dobi ničesar!" zaklječ dije makredš. "On ne dobi ničesar, ker nimam denarja, in bi mu tudi ničesar ne dal, če bi imel milijone pri sebi!"

"Ti imas še denar!"

"Štirideset pijastrov!"

"Žal mi je, makredš! Tvoja možna je polna zlatnikov in tako obsežna, da emira lahko trikrat pliča. Z denarjem si se dobro preskrbel!"

"Motis se!"

"Pokazi mi možno!"

"Moja je!"

"Obdrži jo, vendar plačaj!"

Makredš je bil skoraj napol blazen. Sicer se mi je gnusil ves prizor, vendar je zadostno osvetljeval razmere turške uprave, posebno v oddaljenih pokrajinih.

"Plačati ne morem!" reče makredš odločno.

"Torej pojdi v luknjo!"

"Ne grem, ker sem ti že plačal!"

"Prisiliš te bomo!"

"Torej mi daj nazaj plačani denar!"

"Dezar je moj. Pomni, da si moj jetnik in da je vse moje, kar imas pri sebi!"

"Plačati bi tudi emirja, če bi imel denar."

"Imaš ga. In če nimaš dovolj denarja, pa daj svojo uro in prstane, ki se bližajo na tvoji roki!"

"Ne morem. Petsto pijastrov lahko dam možu, ki je moj največji sovražnik."

Makredš me pogleda z očmi jeze in sovrašta.

"Ali je to tvoja zadnja ponudba?" vpraša poveljnik.

"Da."

"Naprek torej! Sledi nam!"

Muteselim vstane, in za njim aga.

Stal sem pri vrati in stopil na stran, da odide muteselim prvi iz sobe. Izza njegovega pasa mu gledajo ključi. Ujetnikove oči se posvetijo. Kot tigri skoči na poveljnika, mu iztrga ključe, ga podne na tla, da pade na ago, ki se zaleti v mene. Nato pa bliškomu skoči iz sobe v temni hodnik. Svetilka se je prevrnula, in tem je zavladala po vseh prostorih.

"Za njim!" krči poveljnik.

Makredš bi bil bil, da je zaprl vrata za seboj in potegnil zapah. Češ je imel dovolj, ker sta se oba moža premetavala po tleh, da sem moral skočiti preko njiju, če sem hotel na hodnik.

"Že začujem ključ v ključavnici. Slušaj, da sem jaz pustil vrata nezaklenjena, je bil makredš v pogubo. Poskuševal je namreč šele odpreti, ker je menil, da se vrata zaklenjena. Že sem pri njem in ga zagrabim. Tu bliškomu poseže za moj pas, kjer je tičal moj nož. Ker je bila tema, nisem mogel natančno opazovati vseh njegovih kretenj. Z nožem me sunce v roko. Ranjarjan ga zgrabim za obe roki in jih stisnem, da mu odpade nož."

Medtem sta dospela poveljnik in aga. Poveljnik me zgrabi za ramo.

"Pusti me, muteselim, to sem jaz!"

"Ali ga držiš?"

"Da. Zapri vrata in naredi luč. Pobegniti nam ne more več."

Dalje pribordnji.

Cenik knjig,

katera se dobre v zalogi

Frank Sakser Co.,

109 GREENWICH STREET, NEW YORK, N.Y.

MOLITVENIKI

DUŠNA PAŠA (spisal škof Fr. Baraga,) platno, rudeča obresa 75c, broširana 60c.
JEZUS IN MARIJA, vezano v monogram, kost \$1.50, fino vezano v namje \$2.00, vezano v latno 75c.
KLJUC NEBEŠKE VRAT, vezano v slonokost \$1.50.
MALI DUHOVNI ZAKLAD, žagrin, zlata obresa 90c.
NEBEŠKE ISKRICE, vezano v zlatno 50c.
OTROŠKA POBOŽNOST, 25c.
RAJSKI GLASOVI, 40c.
SKRBI ZA DUŠO, zlata obresa 80c., fino vezano \$1.75.
SRCE JEZUŠOV, vez. 60c.
SV. ROZNI VENEC, vez. \$1.00.
SV. URA, zlata obresa, fino vezano \$2.00.
VRTEC NEBEŠKI, platno 70c., slonokost imit. \$1.50.

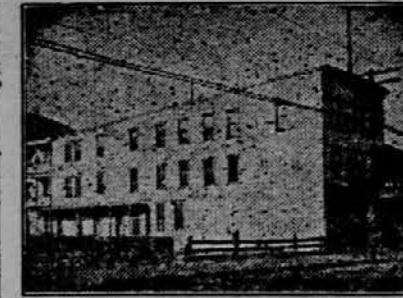
UČNE KNJIGE

ABECEDNIK NEMŠKI, vezan 20c.
AHINOV NEMŠKO - ANGLESKI TOLMAČ, 50c.
ANGLEŠČINA BREZ UČITELJA, 40c.
ČETRTO BERILO, 40c.
Dnimnik: BESEDNJAK SLOVENSKEGA IN NEMŠKEGA JEZIKA, 90c.
EVANGELIJ, vezan 50c.
GRUNDRASS DER SLOVENISCHEN SPRACHE, vezan \$1.25.
HRVATSKO - ANGLESKI RAZGOVORI, veliki 40c, mali 30c.
KATEKIZEM mal 15c., veliki 40c.
NAVODILO ZA SPISOVANJE RAZNIH PISEM, neverz. 75c.
PODUK SLOVENCEM ki se hočoje naseliti v Ameriki, 30c.
PRVA NEMŠKA VADNICA, 35c.
ROČNI SLOVENSKO - NEMŠKI SLOVAR 40c.
SLOVAR SLOVENSKO - NEMŠKI Janežič-Bartel, nova izdaja, fino vezan \$3.00.
SLOVAR NEMŠKO - SLOVENSKI Janežič-Bartel, novo izdaja, fino vezan \$3.00.
SPISOVNIK LJUBAVNIH IN DRUGIH NITOVNAJŠKIH PISEM 20c.
"OSCILNI LISTI 20c.
ZIBIRKA LJUBAVNIH IN SNUBLJENIH PISEM 30c.
ZGODBE SV. PISMA ZA NIŽJE RAZREDE LJUDSKIH SOL 30c.

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE

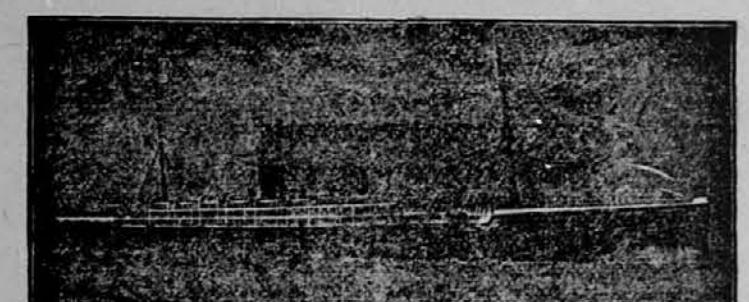
ALADIN S CAROBNO SVETILNICO 10c.
ANDREJ HOFER 20c.
AVSTRILJSKI JUNAKI, vez. 90c., nevez. 70c.
BELGRADSKI BISER 15c.
BENEŠKA VEDEŽVALKA 20c.
LOŽIČNI DAROVI, 15c.
BUČEK V STRAHU, 35c.
BURSKA VOJSKA 30c.
CERKVICA NA SKALI, 15c.
CESAR FRAN JOSIP, 20c.
CESARICA ELIZABETA, 15c.
CIGANOVA OSVETA, 20c.
CVETINA BOROGRAJSKA, 20c.
ČAS JE ZLATO, 20c.
DAMA S KAMELJAMI, \$1.00.
DARINKA, MALA ČRNOGORKA, 20c.
DETELJICA, življene treh kranjskih bratov, francoških vojakov, 20c.
DOMA IN NA TUJEM, 20c.
DVE ČUDOPOLNI PRAVLJICI, 20c.
ENO LETO MED INDIJANCI, 20c.
ERAZEM PREDJAMSKI, 15c.
ERI, 20c.
ESTAHILJA, 15c.
FABIOLA, 60c.
GENERAL LAUDON, 25c.
GEORGE STEPHENSON, oče železnic, 40c.
GODČEVSKI KATEKIZEM, 20c.
GOLOBČEK IN KANARČEK, 15c.
GOZDOVNIK, 2 zvezka skupaj 70c.
GROB RADECKI, 20c.
HIRLANDA, 20c.
IVAN RESNICKLJUB, 20c.
IZANAMI, malo Japonka, 20c.
IZDAJALCA DOMOVINE, 20c.
IZGUBLJENA SRECA, 20c.
IZIDOR, pobodni kmot, 20c.
IZLET V CARMIGRAD, 20c.
JABOMIL, 20c.
JURČIČEVI SPISI, 11 zvezkov, umetno vezano, vsak zvezek \$1.00.
KAKO JE IZGENIL GOZD, 20c.
KAKO POSTANE MO STARI, 60c.
KAKO BOG STORI JE VSE PRAV, 40c.

OPOMBA: Narodilom je pridobljeno dozvano vrednost bedrij v potovanju, počitki in zaključni ali poletnih zvezkih. Politina je pri vseh teh cenah je včas.

Compagnie Generale Transatlantique

(Francoska parobrodna družba.)

DIREKTNA CRTA DO HAVRE, PARIZA, ŠVIC, INOMOSTA IN LJUBLJANE

Poštni parniki so:

"La Provence"	14,200 ton, 30,000 konjskih moč.
"La Savoie"	12,000 " 25,000 "
"La Lorraine"	12,000 " 25,000 "
"La Touraine"	10,000 " 1